

"ישיבישע בלאט" - הדף היומי

מבחר שאלות ל"עיון והעמקה" בלימוד הדף
מטרת העלון להציג שאלות על הדף, כדי לעורר את העיון בלימוד

דף ד.

השאלות

1. **וכן ג' לוגין חסר קורטוב וכו', לא פסולוהו,** וקשה אמאי לא נימא דתבטל טיפת החלב או היין במים ויהיה דינו מים ויפסול?
2. **חיישינן לג' לוגין מים שאובין במקום אחד,** וקשה דכיון דהוי ספק והוא דרבנן למה לא אזלינן לקולא ותעלה לו הטבילה?
3. **וכן ככר של תרומה שנפלה שם,** רש"י ותוס' ביארו דאיירי ביין, אמנם הרמב"ם (מקוואות ו' י') העמיד בחבית מים, וקשה הלא המים אינם טמאים דנטהרו בהשקה?

שלא השם המביאם לידי מכות מביאם לידי תשלומין, לרש"י הכוונה שנאמרו ב"ב פסוקים, והתוס' כאן פרושו שלא תענה לא קאי לאזהרת עדים זוממים, ותוס' בכתובות (לב:) כתבו שחיוב התשלומין לא נכתב בסמוך ללא תענה, (ועיי"ש מה שנו"נ האחרונים בדבריהם, ונ"מ אי במוציא שם רע מודו רבנן דלוקה ומשלם או שחולקים).

ע"ב

1. **גמר ממוציא שם רע,** וקשה הא התם הוי ממון לזה ומלקות לזה, ממון לאבא, ומלקות בשביל הוצאת שם רע של בת?
2. **מה עדים זוממין לאו שאין בו מעשה לוקין עליו,** וקשה א"כ מדוע לא היזכירוהו עם מימר ומקלל שלוקין עליהם אף שאין בהם מעשה (לקמן טז).
3. **האי לא תענה מאי דרשי ביה,** וקשה דאיצטריך לענין מלקות בב"ג וב"ח?
4. **ההוא מבעי ליה לאזהרה לעדים זוממין,** ע"י רש"י וקשה מאי שנא מכל לאו שבא לאזהרת עצמו?
5. **להכרזה,** וקשה מהרמב"ם עכו"ם ה' ד' שלא יוסיפו במסית אתי לאזהרה ומ"ש?

תוד"ה סבר, במה שהקשו שלפי רבנן בקנס נלמד ממוציא דלוקה ומשלם, ע"ע תוס' כתובות לב. (ד"ה דק"ל) עוד תירוצים, ועיי"ש רעק"א שהאריך בנ"מ שבין התירוצים.

תוד"ה הא, במה שחידשו לפי ר"ע דלאו שאין בו מעשה אין לוקין, ע"י תוס' שבועות ד. שנחלק עליהם, וע"י בע"ז סד. שכתבו כדבריהם כאן גם לדעת רש"י, וע"י שער המלך כלאים א' ג' שיישב שלדעת רש"י שאם אפשר לעבור עליו ע"י מעשה, לוקה גם בלא מעשה.

מה להצד השוה שבהם שיש צד חמור, אף שכל צד השווה הוא כך, ע"י תוס' כאן ד"ה אלא, תוס' בכתובות לב., ע"ע ראשונים, ובפנ"י כתב דבכל מקום יש צד השווה שאורם החיוב משא"כ כאן.

התשובות מעבר לדף

השתדלנו להביא את תמצית דברי המפרשים, מלבד אלו המובאים בגמ' כמו תוס', מהרש"א רש"ש וכו', שעליהם בדרך כלל כתבנו ועיין.

בס"ד

התשובות

1. כן הקשה התפארת ישראל מקוואות ז' ה' אות ו' ותירץ דכל פסול ג' לוגין הוא מדרבנן משום גזירת מרחצאות, וכל גזירתן על ג' לוגין מים שלמים שבזה דרך לרחוץ, (יל"ע אם אפשר לתרץ ע"פ יסוד העוניו"ט לגבי חוטי ציצית דדבר המתבטל יכול לאבד את שמו ולא לקבל שם חדש וה"ה כאן לא יקבל שם מים).
2. ע"י ראשונים שיש גורסים "אי אפשר" שהוא ספק קרוב לודאי, ובפנ"י כתב שכאן הספק חמור דודאי נפל רק ספק נתערב, או משום שבקל יכול לטבול שנית, עיי"ש
3. כן הקשה המשנה למלך שם, ובערוך לנר ועוד יישבו דעת הרמב"ם על פי שיטת ר"מ הדרשן דמים מתוקים במים מלוחים לא נטהרו בהשקה, ע"י בדבריהם.

ע"ב

1. כן הקשה הגבורת ארי, ועיי"ש שציין לדברי ר"ת בתוס' ב"ק כב: דבכל מקום מיפטר, וע"י שיעורי ר"ש רז' שיתכן דמלקות לשמים לא הוי כשני חיובים, עיי"ש עוד
2. ע"י תוס' שבועות כא., וברמב"ן כאן תי' שאלו כתוב בהם במפורש מלקות, וע"י ח' הגרי"ז הלוי תמורה ג. שהמלקות שבהם אינו על הלאו, אלא הלאו אזהרה בלבד.
3. כן הקשה רעק"א, ותירצו שלפי הס"ד שא"צ אזהרה סגי בכאשר זמם בשביל ללקות, אחר שנכתב והצדיקו את הצדיק. (תפארת ירושלים במשנה, ושי' הגר"ש).
4. כן הקשה בריטב"א וביאר דהכא ס"ד שלא ילקו עליו כיון שהעונש כבר מפורש ב- ועשיתו לו כאשר זמם, וע"י ערוך לנר שהכניס זאת בדברי רש"י.
5. עיי"ש בספר המפתח על הרמב"ם, ובמלבי"ם על התורה דברים יג' ב', תי' דשאני מסית דכבר כתיב וכל ישראל ישמעו וייראו, וא"צ הכרזה משא"ש בעדים זוממים כתיב רק והנשארים.

לע"נ מרת אביבה בת הג"ר משה ע"ה נלב"ע ד' תשרי

להנצחות והארות 0527652935, או 7652935@gmail.com לקבלת הדף
במייל מידי יום שלח בקשה לכתובת הנ"ל והדף יישלח אליך בל"נ מידי יום.

**חדש ומומלץ!! ניתן לקבל את השאלות במייל מידי בוקר
ואת דף התשובות בערב.**

**בעז"ה בקרוב יפתח קו טלפון בו יהיה ניתן לשמוע את השאלות והתשובות
מידי יום, וכן לענות תשובות נוספות לשאלות - עקבו אחרי הודעות.**